

PP Pårørendearbeid har blitt høgskolefag

Høgskolen i Innlandet har bygd opp kurs som gir 15 studiepoeng innen pårørendearbeid. Nå er de to kvinnene bak prosjektet, Mette Løhren og Reidun Hov, spent på om staten vil gi midler til en videre utbygging av dette enestående tilbudet.



Reidun Hov er prosjektleder ved USHT, Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester i Hedmark, og Mette Løhren er leder for eksterntfinansiert virksomhet ved Høgskolen i Innlandet. I 2013 fikk Utviklingscenter for hjemmetjenester i Hedmark (UHT) statlig tilskudd som skulle brukes til å styrke kompetansen til ansatte i hjemmetjenesten i Hamar kommune innen lindrende omsorg og behandling.

– Erfaringsmessig gjennomfører pleiepersonell mange kurs og kompetansehevende tiltak uten å få formell uttelling for dette. UHT tok derfor kontakt med Høgskolen i Hedmark for å drøfte muligheter for å utvikle et tilbud som også kunne gi formell uttelling i høgskolesystemet. Høgskolen stilte seg umiddelbart positive til henvendelsen, og det ble inngått en samarbeidsavtale mellom UHT og Høgskolen. Det ble bestemt å

tilby studiet for alle typer helsepersonell, forteller Reidun Hov og Mette Løhren.

Parallelt med dette gjennomførte UHT forskningsprosjektet Trygg lindrende omsorg i hjemmet i Hamar kommune:

“ Tidlig i datasamlingen kom det frem at pårørende hadde et betydelig behov for støtte.

Med utgangspunkt i de foreløpige forskningsresultatene, øvrig forskning og politiske føringer ønsket UHT at høgskolestudiet hadde fokus på pårørendearbeid innen lindrende omsorg og behandling. UHT og Høgskolen i Hedmark utviklet i tett samarbeid en studieplan med omfang på 15 studiepoeng.

– Hensikten med studiet var at ansatte har økt kompetanse til å anerkjenne og støtte pårørende til personer som er alvorlig syke og som mottar lindrende omsorg. Studiets organisering var samlingsbasert, opprinnelig med seks samlinger. Alle deltagerne måtte gjennomføre tre arbeidskrav. Disse arbeidskravene var tett knyttet til deltagernes arbeidshverdag og omhandlet samtale med pårørende, kartlegging av pårørendes situasjon og etisk problemstilling. Innlevering av, og bestått fordypningsoppgave ga 15 studiepoeng. Ikke innlevert fordypningsoppgave ga kursbevis, forteller de to.

Fra 1. januar 2017 har Høgskolen i Hedmark fusjonert med Høgskolen i Lillehammer til Høgskolen i Innlandet, og UHT har blitt utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester (USHT). Et godt og nært samarbeid mellom UHT/USHT og Høgskolen har vært en forutsetning for at studiet har blitt vellykket. Høgskolen har vist fleksibilitet og lydhørhet for å få til et praksisnært høgskolestudium som dekker kommunenes behov for kompetanse og som kan styrke ansattes innsats til pårørende.

– Undervisningen på samlingene har omfattet temaer som deltagerne ikke kunne skaffe seg gjennom bare å lese, som for eksempel pårørendes og etterlattes erfaringer, gjennomgang av historier fra praksis med pårørende fra vestlig og ikke-vestlige kulturer, samarbeid, møte med meg som hjelper og pårørende, diskusjoner og fremlegg.

“ *Kravet om å legge frem arbeidskrav på arbeidsplassen har fått spesielt gode tilbakemeldinger både fra deltagere og ledere.*

Fremleggene har gjort at kunnskap har blitt spredd og at det har blitt brukt tid til faglige diskusjoner. Særlig positivt har det vært der flere fra samme arbeidsplass har deltatt, fordi det da har blitt opplevd som lettere å skape engasjement for endring og utvikling. Samtidig har det også blitt påpekt som positivt å møte andre ansatte i egen og andre kommuner, forteller de to.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus, gjennom Helsedirektoratets tilskuddsordning, har vært nødvendig for å kunne tilby samarbeidspartnerne gratis studieplasser i en presset kommuneøkonomi. Kommuner som har prioritert at mange ansatte deltar har gitt uttrykk for at pårørendearbeid settes på dagsorden.

Det er søkt om tilskudd også for 2017 for å kunne gjennomføre studiet for fjerde gang. Hittil, medio mai, har de ikke fått noe svar. Partene vurderer også å videreutvikle studiet ved å legge inn flere digitale ressurser slik at studiet får økt tilgjengelighet nasjonalt. Dette vil skje blant annet gjennom å utvikle flere nettbaserte forelesninger og problemstillinger og veiledningstilbud/diskusjonsfora på nett.

“ *Helseansatte har spurt etter et tilbud til pårørende utover feltet lindrende omsorg og behandling*

omsorg og behandling.

– Dette bekrefter det vi allerede vet, at det er behov for å styrke pårørendearbeid innen flere felt. Derfor hadde det vært ønskelig å videreutvikle tilbudet slik at det kan omfatte pårørende til flere grupper.

Flere av tidligere deltagere har etterspurt muligheter for et påbyggingsstudium. I 2017 er det derfor søkt om statlige midler for å utvikle et påbyggingsstudium (15 studiepoeng). Dette blir utformet som et kunnskapsbasert utviklings-/endringsprosjekt i pårørendearbeid på egen arbeidsplass. Men hittil har de ikke fått noe svar.



Tekst:

Marie Rein Bore

Journalist